

VMĮ prekių ženklų licencijavimas. ES prekių ženklų savininkų patirtis

Santrauka

SANTRAUKA

Intelektinės nuosavybės turtas turi vis didesnę reikšmę įmonės strategijai, nes gali padėti padidinti pelną ir sukurti vertę įmonei. Todėl, kaip ir kitas įmonei priklausantis turtas, IN turtas yra vertingas. Tačiau nustatyti kiekybinę šio turto vertę gali būti sunku ir IN vertinimas išlieka didelė kliūtis norint užtikrinti, kad intelektinės nuosavybės teisės galėtų duoti pelno. Prekių ženklas yra intelektinės nuosavybės teisių rūšis, padedanti sukurti įmonės tapatybę ir pabrėžti jos išskirtinumą rinkoje. EUIPO / EPO ataskaitoje apie intensyvaus naudojimosi intelektinės nuosavybės teisėmis sektorių indėlį į ES⁽¹⁾, nurodoma, kad pramonės šakos, kurios intensyviai naudoja prekių ženklus, įneša didžiausią indėlį į ES ekonomiką – užtikrina (tiesiogiai ir netiesiogiai) 30 proc. ES darbo vietų ir 37 proc. ES BVP.

Prekių ženklo savininkas gali jį naudoti gaminamoms prekėms arba teikiamoms paslaugoms žymėti arba gali leisti kitai įmonei (licenciatei) naudoti prekių ženklą mainais už ekonominę naudą. Taigi, prekių ženklo licencijavimas – vienas iš būdų gauti pelno iš intelektinės nuosavybės teisių. Šioje ataskaitoje, atsižvelgiant į akivaizdžius atrinktų MVĮ, turinčių kitiems licencijuotų ESPŽ, ypatumus, vertinama įmonei priklausančių prekių ženklų vertė. Po to kapitalizuotoji ESPŽ vertė apskaičiuojama kaip bendros licencijavimo pajamos, kurias tikimasi gauti per ženklo gyvavimo ekonomikoje laikotarpį.

Apklausus MVĮ, kurios yra ESPŽ savininkės, nustatyta, kad 2013–2017 m. 7,5 proc. tokių įmonių savo ESPŽ buvo patikėjusios kitiems pagal licencines sutartis. Be to, ši apklausa rodo, kad metinės vidutinės vienos įmonės pajamos iš ESPŽ licencijavimo 2013–2017 m. buvo 64 924 EUR (t. y. 5,7 proc. vidutinės MVĮ apyvartos Europoje), o apskaičiuotos metinės visų ES MVĮ pajamos iš ESPŽ licencijavimo – 1,9 mlrd. EUR.

EUIPO registro duomenimis, vidutinis MVĮ įregistruotas ESPŽ gyvuoja 20 metų. Remiantis šia ir apklausos informacija, apskaičiuota, kad MVĮ licencijuotų ESPŽ bendra kapitalizuotoji vertė per visą tikėtiną jų gyvavimo laikotarpį yra 38 mlrd. eurų, t. y. 1,3 mln. eurų vienai licencijuojančiai įmonei.

Iš apklausos rezultatų taip pat matyti, kad paslaugų sektoriaus MVĮ labiau linkusios licencijuoti savo ESPŽ ir gauna daugiau pajamų iš licencijų – tiek absoliučiais dydžiais, tiek palyginti su vidutine visų MVĮ apyvarta.

(¹) EUIPO / EPO ataskaita „Intensyvaus naudojimosi intelektinės nuosavybės teisėmis sektoriai ir ekonominės veiklos rezultatai Europos Sąjungoje. Pramonės lygmens analizės ataskaita. 2019 m. rugsėjis. Trečiasis leidimas“.

VMĮ prekių ženklų licencijavimas. ES prekių ženklų savininkų patirtis

